

Vervagende grenzen

Het leek er even op dat Steinberg Halion niet verder meer zou doorontwikkelen. Na introductie van Halion 3 in 2004(!) kwam er nog een versie 3.5, maar daar bleef het bij. De verrassing was dan ook groot toen Halion 4 dit jaar toch werd aangekondigd.

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

Halion 4 heeft een compleet nieuwe bedieningsinterface gekregen. Wat direct opvalt, is dat de interface erg veel informatie tegelijk bevat. Standaard zie je boven gegevens over de patch; links bevindt zich het instrumentrack; onderaan het virtuele klavier en de Quick Controls; in het midden is veel ruimte ingeruimd voor de Media Bay, waarmee je programma's kunt laden; rechts zie je layer-informatie over een patch. Deze indeling is echter niet vast. Je kunt de interface van Halion 4 namelijk helemaal configureren zoals je zelf wilt.

Elk deelscherm in de interface wordt door Steinberg een editor genoemd. In totaal zijn er achttien soorten editors, en voor elk deelscherm kun je één van die achttien editors kiezen. Rechtsboven in het deelscherm kies je in het venstermenu de optie Select en in het deelscherm verschijnt een iconenveld dat veel wegheeft van een moderne smartphone.

Hierin klik je op één van de achttien editor-iconen, en deze vult het deelscherm. Als je meer hebt met 'ouderwetse' menu's, kun je de editor ook kiezen in een lijst in hetzelfde venstermenu.

In eerste instantie is het totale beeldscherm van Halion 4 verdeeld in een achttal deelschermen. Je kunt deze echter ook weer horizontaal of verticaal splitsen waardoor er weer een deelscherm bijkomt. Belangrijker nog is dat deelschermen ook kunnen losgemaakt worden van de interface (undock) en onafhankelijk worden vergroot, als je meer ruimte voor een specifiek scherm nodig hebt. Het formaat van het hoofdscherm van Halion 4 bepaalt je trouwens ook helemaal zelf door het in de gewenste grootte te slepen. Zoals je begrijpt, is Halion 4 uitermate geschikt voor het flexibel werken op meerdere (grote) monitors. Een schermconfiguratie kan natuurlijk ook als screenset worden opgeslagen en standaard wordt er al een aantal configuraties meegeleverd. Als je wilt, kan Halion 4 er zelfs ook heel klein en sober uitzien.

Moderne synth

Met Halion 4 vervagen de grenzen tussen sampler, synthesizer en orkestmodule. Halion 4 wordt geleverd met de complete content van HalionSonic, waaraan voor Halion 4 nog het nodige is toegevoegd. Alleen dit is al een gigantisch arsenaal aan goede klanken die je in de meest uiteenlopende stijlen kunt gebruiken. Programma's en samples kunnen niet alleen

Je kunt op iedere plaats in een Halion 4 programma bussen, effecten en midmodules toevoegen.

worden bewerkt met een uitgebreide synthesizer-engine, maar in de synthmodus gedraagt dit instrument zich als een virtueel-analoge synthesizer die ook nog eens heel goed klinkt. Er zijn drie oscillatoren (en een suboscillator), en er is een serie goede filters, waaronder ook modellen van Waldorf en een morphing filter. Je kunt verschillende filters achter elkaar plaatsen. Envelopes, lfo's, een uitgebreide modulatiematrix maken het palet af, kortom alles wat je van een moderne synth verwacht, is aanwezig.

Om de klanken te editen zijn er behoorlijk wat parameters beschikbaar. In eerste instantie werkt dat in één deelscherm van Halion 4 wat onhandig, tot je ontdekt dat je de schermen kunt undocken. Je kunt er ook meerdere tegelijk openen, zodat je het complete synthesizer-bedieningspaneel in twee losgekoppelde deelschermen naast elkaar helemaal op een standaard monitor krijgt, zonder dat je tijdens het bewerken van de klank het venster hoeft te scrollen. Opslaan als screenset, en je kunt deze configuratie direct weer oproepen als je hem nodig hebt.

Flexibel

Programma's kunnen in Halion 4 worden onderverdeeld in diverse layers, die allemaal een eigen onderdeel van de totaalklank verzorgen, of selectief kunnen worden aangesproken met bijvoorbeeld key switches of andere controllers. Je kunt hiermee ook eenvoudige splitcombinaties maken (bijvoorbeeld bas-piano). Layers kunnen eigen effect- en mixerbussen krijgen, die je overal in de structuur kunt invoegen. Op deze manier ben je enorm flexibel in het samenstellen van programma's en effectconfiguraties, en is het bijvoorbeeld ook mogelijk een drum- of percussieset te maken met diverse uitgangen en effecten. Voor de duidelijkheid: je hoeft hiervoor geen audio-interface te hebben met aparte fysieke uitgangen. Het gaat om interne routings.

In eerste instantie zijn de vele mogelijkheden intimiderend, maar als je ermee aan de slag gaat, blijkt het allemaal heel logisch te werken

Om verschillende layers in een programma te kunnen aanspreken heeft Halion 4 een reeks midmodules. Hiermee kun je de condities bepalen wanneer specifieke layers wel of niet hoorbaar zijn. Dit kan zoals gezegd met key switches (specifiek toegewezen toetsen op het klavier die als schakelaar fungeren), maar ook na het loslaten van bepaalde toetsen of het activeren van een midcontroller (bijvoorbeeld het sustainpedaal). Dit zijn slechts enkele eenvoudige voorbeelden, want in de MegaTrig module nieuwe stijl kun je maximaal acht van dit soort condities combineren. Ook zijn er eenvoudigere modules, die bijvoorbeeld automatisch tussen twee layers overschakelen, voor de op- en afstreek van strijkers of de linker en rechter aanslagen van een slagwerker. Uiteraard kun je in een programma ook bepalen welke functies aan de acht Quick Controls worden toegewezen. Deze acht draaiknoppen kenden we van HalionSonic en van het vroegere Hypersonic en besturen acht

veelgebruikte parameters. Ze spelen ook een grote rol in de vele bijgeleverde standaard-programma's.

Mengtafel

De mixer in Halion 4 heeft de functionaliteit van een volwassen workstationmixer en ook flink wat routings- en bewerkingsmogelijkheden. Je kunt de lay-out aanpassen en de kanalen op verschillende breedtes laten weergeven. Een programma of programma-layer kan een onbeperkt aantal bussen krijgen. Elke bus heeft natuurlijk een fader, pan, solo en mute, maar ook acht insert-effectslots, en het signaal kan naar vier send-effecten worden verzonden. De effectsectie is behoorlijk uitgebreid en biedt verschillende eq's, distortion, modulatie-effecten en zelfs convolutionverval. Ook een volwaardige virtuele gitaar- en bas-ampsectie ontbreekt niet. Het uitgangssignaal kan naar maximaal 32 uitgangen worden geroutend

surround 5.1 wordt ook ondersteund. Met alle effecten en routingopties kun je dus een complete en verzorgde eindmix afleveren aan je daw.

Fraseren

De FlexPhraser is een interessante functie om live te gebruiken. Hiermee kun je in elk programma arpeggiator- en sequencerpatterns toevoegen aan een heel programma, of alleen aan bepaalde layers in een programma. De FlexPhraser bevat een groot aantal presetpatterns, variërend van klassieke sequences en arpeggio's tot latin phrases, en van funkbaspatronen tot drum-patterns in een groot aantal stijlen. Hierbij kun je in specifieke instrumentprogramma's key switches gebruiken om bijvoorbeeld een realistische slapbas naar te zetten, of een gitaar met verschillende articulates en bijgeluiden. Deze sectie bevat echt een schat aan muzikaal materiaal waar je veel inspiratie uit kunt putten. Je herkent de techniek van Yamaha uit de Motif-serie, die vergelijkbare phrasetechnieken gebruikt. Wel jammer dat je deze bijzonder muzikale patronen niet naar je host-sequencer kunt exporteren of opnemen, om er vervolgens eventueel incidentele wijzigingen aan te brengen (accenten, fills) en ze in een specifiek arrangement te passen. De FlexPhraser werkt goed in combinatie met de acht triggerpads op het bedienings-

De hele virtuele synthesizer op het scherm

Met de vier vervormingstypen kun je veel kanten op.

SPECIFICATIES

- sampler/synthesizer-engine met 64 midkanalen, 32 uitgangen, onbeperkt aantal interne bussen en 6-kanals surround
- ±1.600 meegeleverde instrumenten
- VST 3.5
- VST Expression 2.0
- import sliced loops als rex, rex2 en vanuit Cubase
- volledige virtueel-analoge synth-engine
- FlexPhraser
- ± 26 audio-effecten
- vst en au

FlexPhraser heeft enorm veel muzikale patterns in voorraad.

>> paneel, die je uiteraard aan knoppen of toetsen van een externe controller kunt koppelen.

Slicen

De Slice Player kan geslicete loops afspelen in rex1- en rex2-indelingen. Vanuit Cubase 6 kun je loops die bewerkt zijn met Cubase 6 slice-functies naar Halion 4 slepen, waarna deze ze kan afspelen. De parameters van de Slice Player lijken erg op die van de FlexPhraser. De loop kan op de linkerhelft van het klavier als geheel worden afgespeeld. De toets die je daarbij kiest, bepaalt de toonhoogte van de loop, zonder dat het tempo wijzigt. Onder de toetsen vanaf C3 bevinden zich de afzonderlijke individuele slices. Natuurlijk is het jammer dat Halion 4 zelf geen loops kan slicen. Misschien iets voor een update?

Integreren

Halion 4 kan verregaand worden geïntegreerd met andere Steinberg programma's. Je kunt audiobestanden vanuit Cubase 6 en Wavelab 7 rechtstreeks naar Halion 4 slepen. Wavelab kan ook Halion wavemarkers plaatsen en (sliced) audioparts uit Cubase afspelen. Handig als je in een verder gevorderd stadium van een productie geslicete loops uit Cubase toch nog heel anders wilt toepassen. Je sleept ze naar Halion 4, waarna je er weer hele andere dingen mee kunt doen.

VST Expression 2.0 wordt ook ondersteund. Dit is de techniek waarmee je gericht expressie kunt toevoegen aan specifieke noten binnen een kanaal, zonder dat deze automatisch ook op alle andere noten in dat kanaal wordt toegepast (zoals we al bijna dertig jaar gewend zijn uit de midistandaard). Zo kun je bijvoorbeeld binnen één midikanaal toch verschillende dynamische panorama-, volume- of filterwaarden toekennen aan verschillende noten. We gaan binnenkort in Interface uitgebreider op deze techniek in.

Import

Halion 4 wordt weliswaar geleverd met een zeer complete library, maar toch wil je waarschijnlijk

OVERZICHT IMPORTFORMATEN DIE HALION 4 AANKAN

- Emagic EXS24
  - NI Kontakt 1.x - 4.1 (geen encryptie, geen scripts, geen containers)
  - Akai (*)
    - S1000
    - S2000
    - S3000
    - S5000/6000
  - E-mu (*)
    - 3
    - 3X
    - ES1
    - 4
    - 4K
    - E64
    - E6400
    - ESynth
    - Ultra
  - Roland S770 (*)
  - Kurzweil (KRZ, K25, K26)
  - SoundFonts 2.x
  - Giga
    - 1
    - 2
    - beperkte Giga 3-support (niet encrypted, time-stretching en pitch-shifting niet in detail)
- (*) alleen ISO Images op harde schijf
- Halion
    - 1
    - 2
    - 3 (volledig sound-compatible)
    - HSB (Halion Sound Bank) from Halion 3.x (ook encrypted content waaronder fxb, fxp (s) en wave-of-aiff-bestanden)
    - Single FXP/FXB presets

lijkt ook sample-libraries van andere samplers kunnen importeren, en misschien zelfs van je oude Akai-cd-roms. Dat laatste is helaas niet meer rechtstreeks mogelijk met Halion 4, maar als je van een dergelijke cd-rom een iso-bestand maakt, werkt het zonder problemen. Wij deden dit met het gratis brandprogramma CDBurnerXP (Windows), waarna we binnen enkele minuten een bruikbaar programma hadden gecreëerd in Halion 4.

Daarnaast importeert Halion 4 een reeks formaten van E-mu, Roland S770, Kurzweil, Soundfonts, GigaStudio en Kontakt (de exacte lijst vind je in het kader). Voorwaarde is wel dat het geen beveiligde libraries zijn en dat de samples niet in één groot bestand zijn opgeslagen (zoals bijvoorbeeld bij Kontakt kan), dat er geen scripts zijn gebruikt en dat alles op de harde schijf kan worden benaderd (eventueel als iso). Rex en rc2 loops behoren ook tot de mogelijkheden. Niet alle formaten worden even vlekkeloos omgezet en er moet daarna vaak nog behoorlijk wat worden geselecteerd om werkbare programma's te krijgen.

Als je verschillende sample-libraries van andere samplers naar Halion 4 wilt converteren, raden we je aan een gespecialiseerd programma te gebruiken, zoals CDExtract of ChickenSys Translator. Halion 4 heeft wel flexibele functies om automatisch samplesets bij import te verdelen. Zo kun je uitgebreid opgeven hoe de laagste en hoogste noot, velocity-layer en rootnote in de naam van de samples kan worden verdeeld. Dit neemt je veel werk uit handen.

Gebruiksvriendelijk

Halion 4 programma's maken in een aantal gevallen gebruik van zogenaamde key switches. Hiermee wordt een aantal (lage) toetsen op een miditoetsbord gebruikt om over te schakelen tussen verschillende speelmannieren en articulaties van gesampled instrumenten. Dit principe wordt door heel veel sample-libraries gebruikt. Het mooie van Halion 4 is dat je deze structuren zelf kunt programmeren vanuit de interface van de sampler. Bij een van de belangrijkste concurrenten (Native Instruments Kontakt) moet je voor dit soort zaken je toevlucht nemen tot het schrijven van

Volwaardige gitaar- en bas-amp

Editorkeuze als op een smartphone

scripts. Dit is dermate complex dat het voor de gemiddelde muzikant of sounddesigner zonder programmeerervaring niet is weggelegd.

We beweren niet dat het met Halion 4 makkelijk is. Er is immers heel veel mogelijk met layers en manieren om samples afhankelijk van gebeurtenissen aan te spreken, maar het gebeurt wel allemaal in een grafische interface en de omgeving waarin je dit kunt doen is zo gebruiksvriendelijk mogelijk gehouden. Hier staat tegenover dat je een product geen eigen gezicht kunt geven door er een eigen grafische interface voor te ontwikkelen, zoals wel kan in Kontakt.

We zijn tijdens de test van Halion 4 onder de indruk geraakt van de flexibiliteit van de interface en de vele mogelijkheden van deze sampler/synthesizer/workstation, want zo kun je dit instrument wel noemen. In eerste instantie zijn de vele mogelijkheden van de interface intimiderend, maar als je er mee aan de slag gaat, blijkt het allemaal heel logisch te werken. Voor het programmeren van complexe programma's heb je de handleiding natuurlijk wel nodig, maar de mogelijkheden daarvan gaan dan ook heel ver. In eerste instantie kun je al jaren vooruit met de vele bijgeleverde presetklanken die een breed gebied bestrijken.

Conclusie

Steinberg heeft de relatief lange periode tussen het uitbrengen van versie 3 en 4 van Halion goed gebruikt. Vergeleken met zijn voorganger is Halion 4 is een compleet nieuw instrument met een bediening die past in deze tijd. Halion 4 is niet alleen een uitgebreide sampler met een zeer uitgebreide volwaardige presetlibrary, maar ook een goed klinkende virtuele subtractieve synthesizer. De complete mixer met vrijwel onbeperkte routingmogelijkheden, zo'n 44 effecten en de FlexPhraser maken Halion 4 tot een workstation waarmee je een complete endmix kunt maken, die je zo aan je sequencerprogramma kunt aanbieden. Met versie 4 heeft Steinberg Halion weer helemaal op de kaart gezet. ■

Halion of Sonic?

De producten HalionSonic SE (geleverd bij Cubase 6), HalionSonic en Halion 4 maken allemaal gebruik van dezelfde engine. Halion 4 wordt geleverd met de complete content van HalionSonic SE en natuurlijk de extra content die alleen bij Halion 4 wordt geleverd. Als je Halion 4 koopt, krijg HalionSonic er dus bij, maar dan wel met een flexibeler interface. Dit is vooral handig als je zelf synth- en samplerklanken wilt programmeren en opslaan.

HET OORDEEL

- +**
  - flexibele bedieningsinterface
  - sampler, multi purpose player en goede virtuele synthesizer
  - VST Expression 2.0
- - geen beat slicing
  - geen export of import FlexPhraser-patternen